

שני דברים נאמרו בהלכות טבילה. מוקה מים בכלשהן היינו אף-הטיפה הקטנה ביותר דינה לטבול בה. עד כאן הדיון המפורש בדברי חז"ל. במחשבה עיונית אפשר לחתור מציאות זו של טבילה בכלשהן כלהלן: לאחר טטיפה כלשהן היא בעלת כמה. עד טטיפה אחת חקיפה את שכבה וכתו זאת. עד טטיפה אחרת את כל הגוף שיהי כל בשרו במים. על דרך זה הוא גם דין "לבסומי בפוריא עד דלא ידע". אם אין שותים אלא טפה אחת אך הטפה הזאת מוצאה והיבורה אל המקור האמתי הנצחי — בחינת מעין, או אין נפקא מינה בדבר אם אין שותים אלא כלשהן, ודי בכך להביא לידי "עד דלא ידע", אשר יוכל האדם להתרומות למדרגה הגבוהה מן השכל והדעת.

דברים אלה שנאמרו בין היתר על ידי "כך אדרמ"ר שליט"א בהთועדות פוריות השנה, לא היו "תורת פוריות" מבונן המקובל כל עיקר. את הרצינות העומקה שביהם יכול לזראות, לחוש באירועו של האולם המלא מפה אל פה מאותחסדים מקורם ומרוחוק.

אמת זו אשר דברים אלה מבטאים ומסמלים אותה הנה ואולי אחת התופעות הנפלאות והօפנויות ביותר ביוור בחסידות חב"ד, הבאה לידי ביטוי בעיקר בפוריות בוגוסח חב"ד. משך כל הפוריות אין מסיחים את הדעת אף לרצע אחד מן הרצינות הגמורה, ואפילו (תaea הסבה אשר תה") — "משקה" לא hei הפעם בשפעו. ואעפ"כ שמהה געלת כזאת, התורומות כזאת למעלה מטעם ודעת, שמתה פוריות אמתית וכנה כזאת, זאת יכול לזראות השנה בהთועדו של "כך אדרמ"ר שליט"א שנשכה באור ליום ב' עד אור הבוקר. כנהוג היה רוב השיחות בעת ההתועדות לא תיאוריות (או כפי שמכנים זאת בלשון החסידים "השלוח'ציג") בלבד, אלא ברובן הייתה כללת הוראה מעשית, בקשר לעניינים העומדים על סדר היום. אולם כנהוג, משאים את הבנת הנמשל לקהיל הנוכחים, לאחר שהמשל הוא כה ברור וחידושם עיי.

ביחוד השיחה הראשונה בהתועדות תשא عمודה בסימן המאורעות. לפני גזירת המן — אמר

בדבריהם נלחבים תבע הרב באהת השיחות לחוק את לימוד החסידות "דבי" יפקח ישראל מגו גלותה" וכי ע"י הפצת מעינות החסידות מפיצים את תורה הבעש"ט הח"י וקימת עד כי יבא שללה. בשיחה נספת עמד כ"ק אדרמ"ר שליט"א על עניין מהית עמלק הנזכר בפרשנה שלח (אשר בה חל יום היא"צ). עמלק, כידוע, בגימטריא "ספק". במאחורי וביצחו על עמלק זה? אוומר לנו הפסיק כי הצד הראשון היי "בחר לנו אנשים" ומפרשים ר"זיל "אנשי משה" (1), היינו אנשים מקשורים אל משה המכבל את התורה מקורה הראשון וממי לא אין אצלם כל עניין הספק במצוות כלל. כאשר מתذבקים במשה רבנו מסתלקים ממילא כל הספקות בכל העניינים המחלישים את האמונה וmagimim הדברים אפילו עד "תירנו כןן מדין" שיטווש את כל מעמדו ככהן לע"ז וייכא אל ישראל המדבירה לקבל את התורה.

"אתפשטותי" דמשה בכל דרא ודרא" — נאמר בתקוני הזהר. בכל דור יש נשיא הינוק את השפטתו מדור דור עד משה רבנו שקבל תורה מסיני. בדורנו — בעל האילולא נשיא זה, כאשר מתذבקים בנשיא הדור והויאומי — יסתלקו מיד כל הספקות וכל יתר העניינים שתוט ביחסו "עמלק", ומשפיעים אפילו על רוחקים ביחסו שיתתקבו.

* * *

כנהוג בשנות האחרונות השתחף כל הקהל בתרומותיו ל"קרון תורה" — קרן מיזוחה בהנגןתו האישית של כ"ק אדרמ"ר שליט"א המודרך לבחורי ישיבה, לעוזר להם ללמד תורה לשם ממש מבלי הפרעות ע"י חשבונות של "תכלית" בעת למותם. התרומות לקרן זו נאספו בצוורה אוניברסית, וללא כל פרסום וכדומה, כך שאיש אינו יודע מי נתן וכמה.

בארבע וחציZA לאחר חצות הלילה, לערך, נסתימה ההתועדות השאליה רושם כביר על כל הנאספים.

פוארים:

שיעורו מ' סאה ואילו מעין אשר עליו לטהר גם טומאה יותר חזקה משל מוקה ואעפ"כ מטהר

(1) ראה מורה אור מצוה פג. ב.

האמור על כלל ישראל — אמר כך אדמורי שיליט"א בשיטתו נוספת — אמר גם באלה והוא ביט באלה של תורה. הוא אמר דברי בקורס חריפים נגד דמיון השוא כי בכח עצמו הוא עולה הרוחני, נגיד דמיון השוא אין זה אלא כח בתלמודו והוא מתחעלם ושותה כי אין זה אלא כח של הקב"ג שלילת סברא זו יכול לפעול למיד פנימיות התורה, אשר בו לא ניתן רשות לחדר שם ומילא הרי זו העצה הטובה ביותר לשבור.

את הדמיון "דכייח ועוצם דידי" הרוחני הנה. באחת השיחות עמד כך אדמורי שליט"א על עין האמונה וודרך במילים נורשות להתחזק באמונה. הגمرا דרושת את הפסוק "והיה אמונה עתך וגורי" על ששה סדרי משנה, ותיבת "אמונה" היא כידוע, נגיד סדר זרעים, שמאמין בח' העולמים וורוע. ומקשים עליך: הן הוווע את הבואתו הלא יראה כי גם אצל הגוי, בלתי מאמין, גדרה התבואה באומהךך — אלא שדווקא את

האמונה הזאת באה תורה למדנו. חיב היהודי להבין כי מה שהוא רואה אצל הגוי הולך הכל במתלכו הטבעי — אין שיד אליו, שכן ישראלי עומדים לעמלה מהטבע, והוא היהודי תולוי כלו באמונה אף שנדרה לו כי אצל הבתאי היהודי הולך הכל כאלו "מעצמו" ובדרך הטבע.

* * *

בשיטה מיוחדת פנה כך אדמורי שליט"א אל הנשים. גדול תלוקו של הנשים בנים פורים. האשאה היהודית חיבבת למלא את החובות המוטלות עליו במשירות-נפש. היא האתරאית לחינוכם הקשר של ילדייה וחיבת היא למלא חובה זו מבלי להתחשב במה שיאמר פלוני או אלמוני, ואם כה תעשה לא רק שתהי נאמנה לתפקידך אלא תוכל להיות גם בטוחה כי לא יגרע מאומה ממעמדה ומהצער כותה הנשימות.

* * *

כפי הנוהג בלוּבָאוּיטֶשׁ, התקינה על המקומות מגבית לעמן מפעל חבי"ד השונים וגם זאת בדרך המיוונית של ליוּבָאוּיטֶשׁ — ללא כל פרסום ובזורה אלמוני.

הרבן — ה"י מצב היהודים בדרך הטבע איתן ביתר, כך לפחות בבית המלך — אחותם אשתר מפה

"את העמלה הגבואה ביותר במדינה וגם מרדכי" מנהיג ישראל הגדול, מראש טנדהין "יושב בשער המלך", והძובר הוא מלך ובמלוכה שהשתרעה על פני כל העולם כלו, דומה שאין בטוח יותר ממועד כזה. אולם לפחות נחפה הכל מן הקצה אל הקצה לא שנפהה המדינה, שכן העמדות בעין נשראו, אלא שישראל נהגו שלא על פי התורה ועל כן השתנה מצבם שינוי קיזוני, ומצבם ה"י כזה עד שבדרך הטבע נדמה ה"י שאין עד עצה. גזירת המלך כתובה וחותמה ולפי חוקי המדינה אין לחשיבות. מלכות אשושוש משטרעת על פני כל העולם, וגגורה היא ביום אחד בכל מדינות המלך — אין لأن לבנות. אולם מה שעשו היהודים. כלום שמו מבטחים בדיפלומטי אשר כאמור היו לה סיכויים ונתקווות מען די טובים. לא. אלא הבינו אל נכון כי כל הדיפלומטי לא תצעור להם שכן על גורלם שליט אך ורק הקב"ה ורק בשובם אלו יוכלו להוציא. הדבר הראשון עליו צotta אסתר את מרדכי היתה "לך כנס וגו וצומו עליי" אולם בכך לא הסתפקה אלא אף היא עצמה קבלה עליי את הצום ורק אח"כ הלה אל המלך "להתחנן לך", אם כי בדרך הטבע ולפי שכאל נושא צרייך ה"י להיות להיפך, שכן התענית וזה שיאינה מסיימת למצוא חן בעיני המלך (וגם במלחמה הדרן הוא שהוזעקים למלחמה אין רשאים להטענות עד לאחרי המלחמה²) ואשה — kali זינה עליי וכו'). על אף כל זאת עשתה זאת משומ שהבינה כי הגזירה לא באה על פי סבות טבעיות אלא על שהתרחקו מהקב"ה, וממילא רק זהה תדריך לבטל את הגזירה.

המגילת, אומר הרבן, נכתבה לדורות, וכל דור ודור חיב ללמד ממנה את מוסר ההשכל שלו. אף הדרך היהודית לבטל את הגזירות והסכנות השוררות האורבות לכל ישראל היא: לשוב אל ה' במלים חריפות מאד התבטא כך אדמורי שליט"א על אלה המשתקים ומעלים את דרך התשובה אל ה' ומחליפים אותה בעצות אחרות.

* * *

(2) ש"ע או"ח סוף סתקע"א.

העובדת המצערת כי נוסף ל„ארבעת הבנים“ שבגדת, קיים כוון לצערנו עוד סוג של בן שאינו נכנס אפילו בוגר „רשע“ הינו לנו בא אל ה„סדר“ להקשורת שם את קושיתו המעליבה, אלא בכלל אנו בא אל ה„סדר“, אין כל העניין הזה מעוניין אותן. כפי שמצוין כ"ק אדמ"ר שליט"א בהמשך מכתבו, מוטלת האשמה העיקרית בעצם מציאותו של בן כזה על פי רוב על ההורים ש הסכימו לפשרות וויתורותם ביהדות, עד אשר גדרו תנועות גדולות וחוקות המתוקפות אמגנו זו עט זו אך דבר אחד מחד את כלן: ככל שואפים

אל „גהי“ ככל הגאים בית ישראל“. אולם, מצוין כ"ק אדמ"ר שליט"א במכתבו לבוגר פסח השטा, אף על בן זה לא נוכל לוותר. علينا להשתמש בכל האמצעים עד אשר גם בן מתנכר זה יתקרב שוב, יבוא שוב אל שולחן הסדר ייחי שוב אחד מאربעת הבנים עד שבסופו של דבר יהיה לבן חכם“.

גם ביל הסדר השני, לאחר הסדר, משרד כ"ק אדמ"ר שליט"א ברככו בקדוש אל בית המדרש ואמר את הסבריו על ההגדה, התעצב כ"ק אדמ"ר שליט"א בפרטות יתר על הרעיון הזה.

* * *

זהותודות העיקרית בחג הפסח ה"י, כאמור, באחרון של פסח לפני קיעת החמה, ב„סעודת משיח“ הביל, שנמשכה עד שעה מאוחרת בלילה. התוצאות זו עמדה כולה בסימן האמונה המעד מיקת והיכוספים הבוערים לגאולה האמיתית על ידי משיח צדקנו.

ברשות יתר ובדברים נלבבים ביותר הטעכט כ"ק אדמ"ר שליט"א על ממשותם האמיתית של כל אותן המושגים הקשורים עם אמונה הגאולה היהודית האמיתית: ארץ ישראל, משיח, בנין בית המקדש, נסים וכ' — מושגים אשר כיום מרבים להציגם באור בלתי נכון.

ארץ ישראל היא בעינינו עניין של קדושה עלילונה. התורה, דברי רשי"י בשם המודרך על הפסוק הראשון בחומש אינה פותחת בה„חודות הזה לכם“ אלא ב„בראשית“, בריאת הארץ אחר כך מעשה אבות והבטחת הש"ת לחת את אה"ק לבני ישראל. אולם מתי הדרה הארץ ישראל להיות ארץ נגען? מתי נרתעה „ארץ אשר עני ה'

ההתודדות נמשכה, כאמור, עד אור הבוקר. עבר הי' אותה ה„עד שלא ידע“ הפנימי. ללא כל תופעות לוי היצנויות, כפי שאמר כ"ק אדמ"ר שליט"א בשיטת הנוכרת לעיל, כי גם טיפהacha דרייה להביא לידי התורמות זו — אם אך מוצאה מן המעין החי, הנצחי, אכן, לא היה תורה של פורמים זו „תורת פורמים“ כל עיקר במובן הנהוג של המלה, ה' וזה מפתח להבין את האמת הזאת — את התורה „מקורה מים חיים“.

שודת משה:

„כימי צאנו מארץ מצרים ארנו נפלאות“ — כימי צאנו מארץ מצרים, כך יראה לנו הש"ת נפלאות בעת הגאולה האחרונה, המובטחה. — אומר הנביא.

חדש ניסן כלו וביחוד ימי הפסח עומדים בסימן וזה של הקשר האמיץ בין הגאולה בראשונה שאין גאות מצרים — והגאולה גאותה שזקנו במתורה בימינו אמן. פסתה, אשר בו קוראים (בח"ל) את ההפטרה מאותו הפרק בישעיה המשבר לנו על ה„חווט מגע יש"י“ אשר יפהה את ישראל ואת כל המין האנושי עד אשר יתקיים „וגור זאב עם כבש“.

יום זה של אחרון-שליט פסח ותוכנו המשיחי חופש מקרים חשובים ביחס לקרוב החסידים הבועל-שם-טוטוב ה' נוהג לאכול סעודה מיוחדת באחרון-שליט פסח (מעין „סעודת שלישית“) אף כshall במאצע השבעה, אשר לה ה' קורא בשם „סעודת משיח“. עד היום הזה מקובל המנהג הזה בין החסידים בכל וחסידי חב"ד בפרט.

בистוי כי לאוטו קשר אמיץ שבין גאות מצרים והגאולה המוקוה על-ידי משיח צדקנו אפשר הרי למצוא השנה במחיצת כ"ק אדמ"ר שליט"א בברוקלין, מקום שם נתבקזו מאות חסידים מכל חלקי ניו יורק רבתה וערם אחרות, להשתתף בסעודת משיח“. וו ייחד עם כ"ק אדמ"ר שליט"א.

* * *

כמה ימים לפני הפסח הוציאו כ"ק אדמ"ר שליט"א, בנהוג, מכתב כללי לכבוד פסתה. במכתבו זה עמד כ"ק אדמ"ר שליט"א על